

Conceptverslag van de Avond van Leusden, informatieronde Wijzigen Erfgoedverordening op 17 juni 2015 in vergaderzaal 6 van het gemeentehuis te Leusden

Aanwezig: Fractieleden
De heren W.G. van Ginkel (CDA), W. van Hell (ChristenUnie-SGP) en K. Roskam (VVD)
De dames S.A. den Herder (D66) en M.C.C. Koetsenruijter (GroenLinks-PvdA)
Voorzitter
Mevrouw K.E. Pouwels-Koopman
Griffier
Mevrouw J.S.Y. Houtman
Namens college en gemeente
De heer H.A.W. van Beurden (wethouder)
Mevrouw S. Alberts (beleidsadviseur)
Tevens aanwezig:
De heer R. Polak, Historische Kring Leusden
De heer F. Stokhof de Jong, Monumentencommissie
Verslag: Mevrouw A.J. Schutte (MKW secretariaatsservices)
Pers: Afwezig
Publiek: Aanwezig

Agenda	Verslag
Opening	De voorzitter opent de informatieronde om 20.30 uur. Het college heeft besloten om voor de lijst beoogde nieuwe gemeentelijke monumenten een procedure op te starten, waarmee het cultureel erfgoed wordt beschermd met instemming van de eigenaren van deze monumenten. Het college stelt de raad voor een nieuw artikel met betrekking tot subsidie toe te voegen aan de Erfgoedverordening Leusden 2012 (artikel 11). Het college stelt de regels vast op grond waarvan eigenaren van monumenten een bijdrage van de gemeente kunnen krijgen voor restauratiekosten.
Wijzigen Erfgoedverordening	<p>De heer Polak spreekt in namens de Historische Kring Leusden (HKL). De HKL spant zich al lang in voor het monumentenbeleid in Leusden. Dat is begonnen in 2002 met het instellen van de Monumentencommissie. Daarna was er een stagnatie tot in 2012 de dokterswoning gesloopt dreigde te worden. Een aantal raadsleden was zeer betrokken bij het behoud van deze woning. In 2013 is het monumentenbeleid vastgesteld met als uitgangspunt de meest kwetsbare gebouwen te beschermen. Er zijn nu veertig objecten beschreven. De Monumentencommissie adviseerde om deze aan te wijzen als monumenten. Het college kan namelijk objecten aanwijzen als monument na afweging van alle belangen, zoals de cultuurhistorische waarde en de belangen van eigenaren. De eigenaar kan de rechter vragen over de aanwijzing te oordelen als hij het er niet mee eens is. Dit is de normale procedure.</p> <p>In dit Leusdense raadsvoorstel wordt gekozen voor de Samenleving Voorop, waardoor de normale procedure niet geldt. De indruk ontstaat dat er een goed beleid ontstaat, maar de realiteit is een procedure waarin de eigenaar beslist en waarin zijn eigenbelang telt en niet het algemeen belang. Dat is in strijd met de kadernotitie en de raad weet straks niet welk pand een monument wordt. Ook is het niet de route die de Monumentencommissie heeft geadviseerd. De Monumentencommissie adviseert over te gaan tot aanwijzing. De HKL wil bij de afspraak van 2013 blijven.</p> <p>De heer Roskam vraagt hoeveel monumenten er nog ontbreken op de lijst.</p>

De heer **Polak** antwoordt dat er minimaal één ontbreekt, namelijk de kerk op de Hamersveldseweg.

De heer **Roskam** vraagt hoe het zit met de twee brieven waaruit blijkt dat de gemeente op de verkeerde manier bezig is en de afspraak uit 2013 niet handhaaft. Hij begrijpt dat de gemeente erop vertrouwt dat het goed komt.

Wethouder **Van Beurden** antwoordt dat het college heeft gekeken hoe de gemeente het beste de objecten in stand kan houden. Ook dit vraagstuk pakt het college op vanuit Samenleving Voorop. Daarom wijst het college geen panden aan. Het gaat om objecten waar meestal trotse eigenaren in wonen. De gemeente wil hen steunen, faciliteren en adviseren. Als de gemeente en eigenaar het daar over eens zijn, kan het pand worden aangevraagd. Voor een deel is dat inderdaad vertrouwen, maar het college is bewust bezig met beschermen en tot nu toe doen de meeste eigenaren mee.

Volgens de wethouder kan de gemeente de monumentenstatus niet eenzijdig opleggen en daarin verschilt hij van mening met de Monumentencommissie.

De wethouder gaat ook met de eigenaren van landgoederen in gesprek.

Mevrouw **Koetsenruijter** vraagt of het gevolgen kan hebben dat Leusden afwijkt van de procedure en zij vraagt hoe andere gemeenten panden aanwijzen. Ook vraagt zij of er een vangnet is.

Mevrouw **Alberts** geeft als voorbeeld Boskoop. De gemeente had een brief gestuurd aan eigenaren om hun pand als monument aan te wijzen en toen hebben alle eigenaren gezegd dat ze het niet wilden. De rechter heeft toen gezegd dat aanwijzing niet zonder argumenten kan en de procedure moest over. De aanpak in Leusden is anders. De gemeente gaat in gesprek met eigenaren en de insteek is aanwijzing tot monument.

Wethouder **Van Beurden** voegt toe dat Leusden niet de eerste gemeente is die zo werkt. Veel gemeenten gaan uit van instemming van de eigenaar. Leusden is dus niet uniek. Het gaat hem om duurzame bescherming van het pand. Juridisch is het voorstel goed uitgezocht. De Monumentenwet stelt dat er een verordening moet zijn voor aanwijzing. Hoe die aanwijzing gaat, staat niet in de wet.

Mevrouw **Alberts** antwoordt dat er een vangnet zit in het bestemmingsplan. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, wordt het pand beschermd via een sloopvergunningvereiste in het bestemmingsplan en dat betekent dat het niet zonder vergunning gesloopt kan worden.

De heer **Polak** vindt dat een pover beschermingsplan. Concreet betekent het dat voor een pand sloop aangevraagd kan worden. Dan wordt waarschijnlijk gezegd dat er 'iets' mag ontstaan met dezelfde contouren. Het algemeen belang wijkt zo voor de Samenleving Voorop en voor het particuliere belang. De gemeente moet juist het algemeen belang dienen.

Wethouder **Van Beurden** ziet andere tendensen, bijvoorbeeld in Westerveld. Daar worden inwoners betrokken bij elke wijziging. Dat is duurzamer dan aanwijzen. De wethouder krijgt positieve signalen. De gemeente werkt nu al twintig jaar lang samen met monumenteneigenaren. Als iemand zich

juridisch opstelt en zegt zich nergens iets van aan te trekken, dan kan de gemeente niets. Bij boetes of herbouwplicht staat de gemeente altijd op achterstand. Hij gaat uit van trots van de eigenaren en wil goede contacten leggen. Hij is niet van blind vertrouwen, maar van gezond vertrouwen.

Mevrouw **Alberts** voegt toe dat er bescherming in artikel 4 van de Erfgoedverordening zit, de voorbescherming. Als iemand slecht wil, kan de gemeente dat artikel gebruiken. Dat is de noodrem. Vanaf het moment dat de gemeente een brief uitstuurt met het plan om het pand aan te wijzen als monument, zit er voorbescherming op. Dat betekent dat er vergunningplicht is om te slopen.

Mevrouw **Den Herder** vraagt of de panden op de lijst kloppen.

De heer **Stokhof de Jong** antwoordt dat de Monumentencommissie meer panden op de lijst wil, maar de commissie was gebonden aan wat aangeboden werd. Er staan meer panden op zijn verlanglijst.

Mevrouw **Den Herder** vraagt of het Cuypersgenootschap kan gaan procederen als de raad het voorstel aanneemt.

Wethouder **Van Beurden** antwoordt dat de gemeente in het goede juridische spoor zit. Het Cuypersgenootschap zal zich melden of niet. Dan zal in het college gekeken worden hoe het aan te pakken.

Mevrouw **Koetsenruijter** vraagt of de regels voor de vergoeding standaard zijn of dat Leusden eigen regels maakt. Ook vraagt zij wanneer de criteria klaar zijn en wanneer de raad geïnformeerd wordt.

Mevrouw **Alberts** antwoordt dat die regels een collegebevoegdheid zijn. De gemeente gebruikt de regels van Amersfoort als basis en probeert tot een voorstel te komen om het budget eerlijk te kunnen verdelen over de jaarlijkse aanvragen. Kwetsbare panden gaan voor. Er komt wel een bepaling dat het college bij uitzonderingen mag afwijken, bijvoorbeeld bij schrijnende gevallen.

De heer **Van Hell** vraagt of hij er met de noodremregeling vanuit kan gaan dat er geen pand verloren gaat.

Wethouder **Van Beurden** gaat daarvan uit.

De heer **Van Hell** vraagt hoe gemeente er mee omgaat als een gemeentelijk monument schade ondervindt van een boom op de groene kaart.

Mevrouw **Alberts** antwoordt dat er dan een belangenafweging plaatsvindt. Als het probleem wordt opgelost door de boom extra te stutten, dan moet dat geregeld worden. Een bijzondere boom moet geen monument schaden.

Wethouder **Van Beurden** zegt toe dat als alle gesprekken zijn gevoerd, hij de uitkomsten zal delen met de raadsleden en dat hij dan ook de subsidiecriteria deelt.

De heer **Polak** vraagt wanneer de stukken openbaar zijn.

Sluiting

Mevrouw **Alberts** antwoordt dat de beschrijving een intern document is omdat er onderzoeksvragen in staan.

Mevrouw **Koetsenruijter** zegt dat de raad voor de zomer meer informatie krijgt en vraagt wat nu de noodzaak is om het onderwerp op de agenda van juli te zetten.

Mevrouw **Alberts** antwoordt dat de gemeente nu niet kan beginnen. De gemeenten kan wel gesprekken voeren, maar er is nog geen garantie voor de eigenaren. Daarvoor moet de verordening definitief zijn. De eigenaren begrijpen dat de subsidie elk jaar anders kan zijn.

Het onderwerp wordt nog in de fracties besproken.

De **voorzitter** sluit de informatieronde om 21.03 uur.